

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilttér sora 30 fillér.

Demokratikus haladás nemzeti alapon.

I

Zombor, 1905. nov. 4

(S.) Választon áll ujból a nemzet. S nekünk most, a mikor a politikai szenvedélyek lángja immár a legnagyobb hőfokot elérte, a midőn a nemzet minden igaz fia lázban, izgalomban tölti el napjait, kötelességünk meggyőzni a népet arról, hogy a nemzetet nem hiu ábrándokba kell kergetni, hanem igenis fel kell világosítani. A kormány ismeretes programja nem kifogástalan ugyan minden pontjában, de nem is rejt magában olyan veszélyt, melyet minden áron a nemzet belbékéjének, a magyarság konzolidációja árán is meg kell hiúsítani és elkeseredett harcot hirdetni. Egyik részről káprázató jelszavakat hirdetnek, másik részről komoly, boldogító reform munkát ígérnek. A koalíció arra törekszik, hogy ez utóbbit minden meg- és megnem engedett fegyverrel meghíusítsa, elfeledvén azt, hogy Kossuth Lajos maga mondta: „A jót el kell fogadni, ha az ördög is hozza“!

A koalíció vezérlő bizottsága legutóbb tartott gyűlésén a kormány programja felett eltöri a pálcát. Miért, kérdjük szeretettel? Valjon ezen program fő pontjai nem-e a nemzet, a nép anyagi boldogulását akarják előmozdítani? haladását demokratikus nemzeti alapon óhajtja megoldani? Miért állnak ennek útjában, mert a magyar kommandót nem hozta Fejérváry magával? En Istenem! melyik magyar hazafinak szíve nem dobog hangosabban, ha erről hall, de üdvössége mellett be kell látni, hogy a mostani körülmények kényszerítő helyzete mellett jelenleg kivihetetlen. Mélyreható reformoknak idő kell, míg

az életbe átültethetők! Jönni fog az is, mert jönnie kell, a mikor a hadseregben állami nyelvünknek megadatik majd az a hely, mely azt joggal megilleti.

Nem az a kérdés, tisztelt hazafiak, hogy mélyreható reform eszméket ki hozza, ki akarja azt megvalósítani, hanem mi az, a mit hoz, s melynek megvalósítására — ha gátlólag útját nem állják — meg van az energia, az eltökélt szándék és erős akarat!

Akár Bánffy, akár Apponyi gróf, Kossuth Ferencz vagy a szövetkezett egész ellenzék összetételében hozza a nemzetnek a Fejérváry által hirdetett nagy demokratikus alapokra fektetett reform eszméket, az alsóbbrendű népek milliói érdekében el kell fogadnunk, ha azt nem akarjuk, hogy a nemzet életerejét örökös közjogi vitalkozások között feleméssze és hazánkat a bukás örvényébe taszítsuk. Súlyos érvekkel az igazság hatalmas erejével akarjuk meggyőzni a népet, hogy ők az alkotmány sánczai között védelemre számíthatnak, a törvényhozás az ő iga-zaik körül fázodik, épít és alkot, és ők gazdaságilag ki akarja emelni évi-zedes elhagyatottságából.

A kormány közismert programja, — noha kigyót békát kiáltanak reá — a fennjelzett uton halad. Ne akasz-szák meg e processust és ne suggerál-ják mindég a nemzet fiainak, daczára a reformok nagyszerűségének — hogy nem szabad egy ilyen olyan törvény-telen kormány kezéből elfogadni a jót az üdvöset, mert az ezredéves alkot-mányt el akarja síkkasztani.

Ad vocem. Alkotmánysikkasztás! Hangzatos, czifra kifejezés, lássuk a program egyes pontjait, hol van itt a dolus, az alkotmánysértés, hol a „szem-fényvesztés“? Móját kell tehát ejteni

annak, hogy a kormány bizonyítsa, hogy a mit ígért, azt csakugyan akarja is. Hadd jöjjön, hadd váltsa be ígéreteit!

Az általános tilkos szava-zati jog általánosításával reméli a kormány, hogy a befolyásolás és terro-rizálás veszedelme meg fog szűnni és a népnek legnagyobb rétegét bele vonja a nemzeti ítéletmondás munkájába. Az értelemi cenzus által pedig a nép kul-turáját emeli. A kétéves szolgálati idő a véderő törvény revíziója alkalmából okvetlen behozatik és a szolgál-tati idő leszállítatik.

Földparcellázás, örökbérlet. A program inteniója, hogy föld-höz kell juttatni a kisembereket és pedig úgy, hogy a kötött kézben lévő földbirtokokat az állam meg fogja szereznii, azokat parcellákba felosztani és a kis embereknek hosszú lejáratra bérbe adni. Így a földhözragadt szegény földmives osztály nem lesz kénytelen hazáját itt hagyni és Amerikába vándorolni. Földterhermentesítéssel a régi földbirtokos osztályt óhajja megmen-tetni, az adósságokat, a mennyiben a kis és középbirtokot terhelik, olcsó kölcsönöské kell átalakítani, olcsó hitel-forrásokat akar nyitni, a szükséges be-ruházások számára.

Az iparfejlesztés terén az ország gyáripárát és a jelenleg elha-nyagolt kisipart akarja ismét lábra álli-tani, különösen az utóbbi teljesen elha-nyagolt helyzetéből kimenteni és rege-nerálni az ipartörvény teljes revíziója által.

A szocziális munka terén a kormány ugyszólván az egész mai tár-sadalom átalakítását vette célba. Az ipar-törvényt át kell dolgozni, útját kell állni a tisztességtelen és egészségtelen

A legkiválóbb tanak és orvosoktól mint hatatos szer-
jainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbado-
zónál influenza után ajánlatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellőleges szaga és jó íze miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárban üvegankint 4.— kor.ert kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti czzéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel Svájc.

telen versenynek, gondoskodni kell egy új iparos nemzedék neveléséről és szervezni az ipartestületeket, melyek ma gyenge hatáskörrel, eredeti céljuknak megfelelően képtelenek.

A munkások jogviszonyait a munkaadóval szemben erősebb alapokra kell fektetni. A munkaadókat viszont az elharapodó bérharcok és munkabeszüntelések ellen törvényes védelembe kell részesíteni, mert a mostani állapotok, hol munkaadó és munkás folytonos harcokban állnak egymással szemközt, nagyon is rászorulnak törvényes intézkedésekre. A magántisztviselők és keresk. alkalmazottak jogviszonyai szintén rendezendők. E kérdésekben jelenleg semmi törvény nem intézkedik oly alaposan, mely szerint e kár sérmelei orvosolhatók lennének. A magántisztviselők nyugdíjviszonyai állami befolyás mellett minden szakmába szabályozandók. A gazdasági munkásokról sem feledkezett meg a program. Intézkedni kíván a munkásgyermekek és nők védelméről, iskoláztatásról és az ingeni iparnevelésről. Ezek mind oly fontos életbevágó szociális reformok, melyek elodáztatlanok, ha azt akarjuk, hogy a munkavívő nép bizalmatlanságait megtörjük. Épp oly fontosak, célszerű a közegészségügynek megfelelő munkáslakások építése, a zalogügy rendezése és munkás kórházak létesítése.

(Folytatjuk.)

Képviselő választások megyénkben.

A titeli választók, miután dr. Petrovics János a felajánlott jelöltséget elfogadni hajlandó nem volt: dr. Jovanovics József zombori ügyvédet jelölték Kossuth párti programmal. A szerb nemzetiségi jelölt mindent elkövetett, hogy a függetlenségi párt jelöltet ne állítson, de a csákos többségének a szerb radikális párt nem kell. Nem kell különösen azért, mert volt képviselőjükért Miloszavlyevics Milánért a szó legnemesebb értelmében rajongtak, a radikálisok pedig állandóan támadták a „Zasztavában” néhai Miloszavlyevits Milánt. Szerdán délután érkezett Títelre dr. Jovanovics József, Fernbach Károlyval, a bács megyei függetlenségi párt elnökével Dr. Jovanovicsot nagy lelkesedéssel fogadták Títelén, ahol másnap mondta el programbeszédjét és megkezdte a kerület 15 községében körútját. A kerület 15 községében 2642 választót írtak össze a múlt évben, kik most már másodszor mennek szavazásra. Az elhaltak, kivándoroltak és betegetek leszámitva is, alig apad ea a szám. Földbírtoka után 1999, jövedelme folytán 116 választ. 227 az értelmiség jogán. A választók száma az egyes községekben a következő: Alsókaból 80, Dunagárdony 69, Felsőkaból 137, Káty 158, Mozsor 183, Sajkáslak 52, Sajkásszentiván 167, Tiszakálmánfalva 111, Títel 245, Tündéres 81. a titeli járásban. Boldogasszonyfalva 174, Csurog 488, Nádajla 145, Sajkásgyörgye 236, Zsablya 317, a zsablyai járásban.

*
A zentai választások mozgalmáról közkezezőket írják lapunknak:

Lovászkyék a legéktelenebb erőszakoskodást fejtik ki. A budapesti lapokat tele kürtölik hazug hírekkel. Dr. Ellinger Jenőt, akit a felsőhegyi és kevíi függetlenségi körök és egy 600 választó polgárból álló népgyűlés egyhangú lelkesedéssel kiáltottak ki jelöltjüké, feltalokodott jelöltnek gonyolják, Lovászky Andort pedig a függetlenségi párt hivatalos jelöltjének címözgetik. A valóság azonban az, hogy mig dr. Ellinger Jenőt a függetlenségi választók nagy sokasága egyhangú lelkesedéssel kiáltotta ki jelöltjévé, Lovászt 70—80 köri tag névszerinti szavazással elért többsége jelölte. Ezek se valami nagyon szívesen Egy részük bosszúból, más részük kelletlen kényszerítéséből, mert Lovászky személye, aki 1896-ban is Szabó Lászlóval szemben a kormánypárti Kovács Pálra szavazott, éppen nem kedves nekik.

Dr. Ellinger Jenő választói, miután Kezeli köri elnök őket szavazni nem engedte, zászlók alatt szép rendben visszavonultak a Gerber-féle sörcsarnok udvarára, ahol jelöltjük is megjelent és lelkes beszédben buzdította híveit a kitartásra.

Dr. Ellinger Jenő pártjában nagy a lelkesedés. A városi kör vezetőségének erőszakoskodása csak szorosabban kitartásra buzdítja őket jelöltjük mellett. Dr. Ellinger megválasztását párhívei teljesen biztosra veszik.

*
Zentán a képviselőválasztási mozgalom telőpontra hágoitt, két 48 as függetlenségi jelölt áll egymással szemben. Egyik sem akar jussából engedni, s így megtörténhetik, hogy tertius gaudet. Ez ügyben Kossuth Ferenc az egyik jelölthöz Dr. Ellinger J. ügyvédhez következő sürgönyt menesztette.

Dr. Ellinger Jenő ügyvédnek Zenta. — Minthogy tudomásunk van arról, hogy a zentai függetlenségi párt nagy sajnálatunkra meg van oszolva és hogy egyik sem akar elállani jelöltjétől, a függetlenségi eszme ügyének ártanának a megyében, ha a két párt egyikének jelöltjét hivatalos jelöltnek proklamálnánk. Vigyázzanak, hogy széthúzásuk folytán ne győzzön elmfél. — Kossuth.

Tehát nincs hivatalos jelölt.

Mint értesülünk a zentai hatvanhetes-párt körében mozgalom indult meg az iránt, hogy Latinovits Gézá, a Bács megyei Gazdaszövetség népszerű elnökét léptessék föl. Ezt tudomására is adták neki. Latinovits Géza azonban kijelentette, hogy a jelen politikai viszonyok közt nem hajlandó mandátumot vállalni. Mint halljuk, most újabb irányban tesznek kísérletet egy harmadik jelölt fölléptetése iránt. Ha ez megtörténik, akkor a hatvanhetes pártok jelöltje és az egyik függetlenségi párti jelölt pótválasztás alá kerülnek.

Anarchia.

Uraim! koalíciós Uraim!

A korona határozott, kinevezte a Fejérváry kormányt újra. Kinevezte azzal, hogy korszakot alkotó programmal lépjen a nemzet elé. Egy program, melyet a törvényhozó testület egyik főfaktora: a koronás király jóváhagyott. Rendbe akarja hozni az új kormány zilált, zűléltélben levő országunkat; ezt parancsolta rá kinevezése alkalmával a korona is. Ezt óhajítja a nemzet, óhajítja a nép.

Uraim! koalíciós Uraim!

Fontolják meg most, hogy jó lesz, fűdvös lesz-e a sokat szenvedett szegény magyar nemzetre, ha Önök tovább viszik az

adáz harezot akkor, mikor már mindenki ez országban béke után áhítozik.

Ahelyett, hogy Önök kiragadnák a Fejérváry-kormány kezéből a gyepölt és megvalósítanák annak programját, belevizik a nyílt anarchiát a megye gyűléstermeibe. Még egy kolozsvári installáció és kész a felfordulás.

Mert csak nem kívánhatja senki ez országban, hogy a kormány tétlenül nézze ezen anarchiát tovább.

Tolják ki azt a sokat emlegetett magyar kommandót 10—15 évre és ismerjék el a bec-ületes tisztességes programot; ha nem bízna a Fejérváry-kormányba, vegyék át a kormányást ezen program alapján. — Elfogadja a nemzet ezt Önöktől is igen szívesen.

Uraim! koalíciós Uraim!

Ha még most sem szánják el magukat a kormányzás szekerét átvenni, a gyepölt az ujjá kinevezett kormány kezéből kiragadni, és továbbra is megakadna minden alkotás, belevizik továbbra is az anarchiát a megye és városok gyűléstermeibe, tartanunk kell attól, hogy még mára is el lehetünk készülve és amíg most minden alkalommal hangoztatja a koronás király az alkotmányt, melyet megbolygatni nem akar, ha alkotmányos uton nem boldogulhat a korona, elkövetkezik majd egy időpont, amikor annak parancsszavát kevésbé veszik szigoruan és rendet fognak csinálni az alkotmány megkerülésével.

Uraim! koalíciós Uraim! Ezt elkerülni csak rajtatok áll, ezt elkerülni kötelességek.

Városi ügyek.

A legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke.

Zombor sz. kir. város igazgató választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy ezen igazoló választmány a jövő évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének összeállítására illetőleg kiigazítása végett nyilvános ülését 1905. évi november hó 10. és 11-én délutáni 3 órától 5 óráig a városháza tanácstermében fogja tartani.

Erről mindazok, akik az 1886. évi XXI. tcz. 26. §-a értelmében összes állami adójuk kétszeres számítását kívánják igénybe venni, — azon hozzáadással értékesíttetnek, hogy a fenti napokon személyesen vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, mert különben az idézett törvény 27. §-a értelmében az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől elesnek.

Egyben felhivatnak azok is, akik más törvényhatósági bizottságnak tagjai, hogy az ülés tartama alatt nyilatkozzanak, vajjon ebbeli jogukat Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságában kívánják-e gyakorolni.

Kelt Zomborban, 1905. évi november hó 4-én tartott igazoló választmányi üléséből.

Élégíteladás.

Topics Zoltán a „Bácska” segédszerkesztője, „Trivulsió” czikkje és versei miatt a lapot elhagyni volt kénytelen, védekezésében a mi lapunkban kért helyet nyilatkozatának. Mind volt hírlapírónak, ezt mi készségesen megengedtük. Farkas Imre egy verse miatt Bűröz Mihály mérnök az

„Uj Bácskában“ taglalta „Trivulsió“ ügyét, a miért Tópicus Zoltán a lap szerkesztője Dr. Donoszlovits Vilmos nevére czimezve egy szokatlan erős, becsületértéssel teli cikkert irt. Dr. Donoszlovits e cikk miatt — mint ezt már akkor kijelentette, sajtóper indított Tópicus Zoltán ellen becsületértés és rágalmazás miatt. A sajtóper a zombori kir. törvényszéknél a végtagyalás előtt áll.

Tópicus Zoltán most a következő levelet intézte — posta útján — Dr. Donoszlovits Vilmoshoz:

„Mélyen tisztelt Dr. Úr!

„Bocsásson meg, amért soraimmal alkalmatlankodni bátorokodom, de köztünk, a multakban felmerült kínos ügy kötelességemmel teszi, hogy felkeressem. Czélom és szándékom e lépéssel az, hogy tisztelettel felkérjem, hogy a mennyiben M. t. Doktor úrnak más czéljai nincsenek az ellenem megindított sajtóperrel, úgy lépünk a békés megoldás terére.“

„Beismerem és felhatalmazom M. t. Doktor urat e beismerésemet bárkivel is közölni: hogy a vesztes fél én vagyok! A heves polemikáink több mások unszolására maktacsúgból, mint az Igazság alapján indítottam és folytattam. Harag, gyűlölet akkor sem élt a szívemben és tollamat mások vezették, nem pedig a saját meggyőződésemet!“

„En jelenben egy megtört szerencsétlen vagyok, kit a könnyelműség kitaszított a tisztességes emberek közül és a ki nagyon valószínűleg nem sokáig leszek ezégre a közmegejtésnek.“

„Ami a multából megmaradt, az csupa fájó emlék, a mi a jövőmben van, az sötét, fénytelen reménytelenség. Hiszen jóformán nem is élek, csak a szervezet dinamikája végzi bennem a kötelességét. Es ez csak talán ideig óráig még. Nincsen már senkim. Elhagyott mindenki és megtagadtak azok a jóbarátok mind, kik pezsögős éjszakákon együtt siettek bontogatni a roncsokba heverő hajóknak bordáit. Mikor aztán az utolsó is kivettük, harsogó muzsika, víg kacagás között, ácsapott a hullám a roncs felett és az a patkányok futva menekültek szárazra, addig én ott fuldokoltam az én életem zavaros tengerében.“

„Látja M. t. Doktor úr, én már nem vagyok az a valaki, kitől még érdemes volna elégtételt szerezni, mert én senki sem vagyok már. En nem tudok védekezni, én nem tudok támadni már, és ezért mit érne a harcz, ha egyenlőten volna, mit a győzelem, ha nem volna kit legyőzni.“

„Ha M. t. Doktor úr hiszi, hogy én még képes volnék Önnek elégtételt adni, úgy tessék követelni. Szivesen rendelkezésre állok bármely formában. En nem szegyenek már többé semmit! De nem! Egyet még igen: eltagadni azt, hogy megbántam igazságtalanságomat.“

„Mert őszintén szólok M. t. Doktor úr, én nem az igazságszolgáltatástól félek; én őszintén megbántam Doktor úr elleni támadásaimat és belátom, hogy igazatlan voltam, mert a bűnös kizárólag én voltam!“

„Es ezt tudomására hozni csak azért bátorokodtam most, mert elhagyva ez országot, jóvá akarom tenni minden hibámat és azoknak bocsánatát akarom megerősíteni lolkemet, kiket mert nem hízegő szavakkal közeledtek hozzám, nem akartam jóbarátainkat tekinteni a multakban! Pedig bár úgy tettem volna!“

„Ami a sajtóügyi tárgyalást illeti, az nekem csak anyagból volna kellemetlen, hogy a külföldről nagy anyagi áldozatok révén jöhethetnek csak haza, ha egyáltalán haza jöhethetnek sajtó költségeken. A büntetés nem aggaszt, mert az úgy is csekély

lenne. Költségeket pedig én úgy sem tudnék megfizetni.“

„Ha tehát M. t. Doktor úr hajlandó lesz a nagylelkűség álláspontjára helyezkedni, úgy kegyeskedjék engemet arról értesíteni, hogy a nyilvánosság előtt elme-netelem előtt mily formában adjak kifejezést jelen szándékommak.“

Zombor, 1905. okt. 28.

Őszinte tisztelettel igaz híve

Tópicus Zoltán.

*

Tópicus Zoltán ellen a zombori kir. törvényszéknél beadott sajtóper a mai napon becsüzettem.

Zombor, 1905. nov. 4.

Dr. Donoszlovits Vilmos.

Latinovits Pál beszédei.

Igen dicséretes munkát végez Pető Lajos kollégánk, midőn elhatározta, hogy Latinovits Pál főispánunk beszédeit sajtó alá rendezi. A pártpolitikai szempontokon felül helyezkedve, főispánunkat, mint a közügy terén működő egyént tartuk szem előtt, midőn jövő-hónapban főispánjának ngyed-ik évfordulója bekövetkezik. Kulturális, nemzeti és gazdasági tevékenysége szűkebb hazájában Bácsországban oly közzismert, hogy alig található e nagy megye 130 községében egy számottevő polgár, ki erről regélni nem tudna. Szeme előtt behagelt mindég a köznép jóléte, gazdasági fellendítése, mit magas hivatalos körében teljes ambícióval a megye gyűlés termében, egy különböző szakgyűléseken szóval és tettel bizonyított. Működése nyitott könyv, melyben mindenki lapozhat és tanulhat.

Ezért örömmel üdvözlöljük Pető kártyásunkat, hogy e beszédeket összegyűjtve közzikésévé akarja tenni a megye irányadó köréi számára.

Szívből óhajjuk, hogy e vállalat sikerrel járjon.

*

Az előfizetésre való felhívás így szól:

Latinovits Pál, Bács-Bodrogvármegye és Zombor szab. kir. város főispánjának beszédeit sajtó alá rendezem.

Szél Kálmán volt miniszterelnök a képviselőház pénzügyi bizottságának egyik ülésén azt mondotta, hogy Latinovits Pált a főispánok mintaképének tekintik, mert hivatásának teljesítését nem pártpolitikai szempontok irányítják, hanem olyan törekvések és czélok, melyek a közügy minden ágának fejlesztésével: a nép nemzeti, kulturális és gazdasági érdekeinek előmozdításával teljesen összhangban vannak.

Ene állítás igaz voltának élő dokumentumai Latinovits Pál beszédei, melyek utmutatást adnak, hogy a főispáni állásból eredő fontos feladatokat miként kell az állam érdekeinek figyelembe vételével, a közziválatomnak megfelelően, a jó, egészséges közzigazgatás szellemében teljesíteni.

Aki közügyek iránt érdeklődik, aki azokkal foglalkozik, nagy hasznát veheti „Latinovits Pál beszédeinek“, mert mindent megtalál benne, a mi közzigazgatásra, közzivéledésre, pénzügyre, kereskedelemre, iparra, mezőgazdaságra és fontosabb természetű társadalmi kérdésekre vonatkozik.

A könyv bolti ára 10 korona lesz. Aki azonban már most előfizetnek reá, 6 koronáért kapják.

A pénzek a „Bácsmegye“ kiadóhivatalának (Audapest, VI., Teréz-kört 2. sz.) küldendők be.

Felhívás

Zombor szab. kir. város és környékének művelt közönségéhez.

A „Zombor Szabad Lyceum-Egyesület“ ez év áprilisban befejezte alapszabályszerű 5 éves cyclusát.

Ez idő alatt a változatos program alapján népszerű előadásokat tartott a tudományok és művészetek minden közérdekű ágából helyi előadók és országos hírvírók meg művészek által.

Az intézőség lelkes törekvéseinek meg is volt az erkölcsi eredménye, a mennyiben intézményünk e város és környékének a szép iránt érdeklődő közönsége előtt páratlan népszerűségre tett szert: a város-háza dísztermében vasárnap délutánoként tartatni szokott előadásaink ott volt mindenki, a ki nemes szórakozásra és élvezetre vágyott.

Nem egyszer kicsinynek bizonyult az öblös terem, melynek elősarokba is zsúfolásig megtelt figyelmes hallgatónkkal.

Midőn ezt a tényt, mint törekvéseink legszebb jutalmát, a lefolyt cyclus javára elkönyveljük, minden kérdésed, de minden panasz nélkül is kijelentjük hogy az erkölcsi siker biztosítása a tömörked munka mellett nagy anyagi áldozatunkba is került, melyet az ismeretterjesztés és a szép kultuszának áldozatkész pártfogóitól lehetett és kellett megszerezniünk.

Most, a mikor egy új öt éves cyclus megindításán fáradozunk, ismét e nemeslelkű pártfogóinkhoz fordulunk hívó szavakkal: legyenek segítségünkre a további fennállás alapjának biztosítására azzal, hogy minél számosabban lépjenek be pártoló tagjaink sorába.

Hisz csak évi 2 koronát kérünk, hogy költségvetésünknek teheralapján szereplő elkerülhetetlen kiadásaink biztosíthatók legyenek, és ezért továbbra is fentartjuk és a menyire lehet, fejlesztjük intézményünket, mely a tanítás mellett kedvező szórakozatója óhajit maradni a közönségnek azzal, hogy ezentúl is ingyenes, mindenkinek hozzáférhető előadásokat, művészi hangversenyeket és ismeretterjesztő tanfolyamokat rendez.

Kevesget a remény, hogy a művelt közönség czéljainkat méltányolni fogja, azért bizalommal kérünk minden érdeklődőt egy gyűjtő-iv elfogadására, aláírására és jóakarattal terjesztésére.

Zomborban, 1905. évi október havában.

a Szabad Lyceum-Egyesület megbízásából:

Gozsdu Elek,

a zombori Szabad Lyceum-Egyesület elnöke.

Dr. Wollheim József,

a zombori Szabad Lyceum-Egyesület titkára.

Hirek.

* **Az új hadtestparancsnok.**
A király Lobkovic utódává Úrküll Ghilleband gróftot nevezte, ki egyuttal csapatfelügyelővé is kinevezte.

* **Az ujonczok eskütétele.**
Évről-évre november 1-én szokták feleskertetni az ujonczokat, hogy vizen és szárazon, épen vagy megsebesülve engedelmesskednek uralkodójuk parancsának és megőrzik fogadott hűségüket. De az idei ex-lexes esztendőben nem volt ujonczozás, így hát elmaradna az eskütétel, ha — nem lenne tényleg ujoncz. Minthogy azonban

önkéntesen bevonul egy kis rész, ezeket felakartették a Ferencz József lakánya udvarán. De szomorú képet nyújtott, mert míg más években több százan álltak fel esküre készen, most csak egynéhányan jelentek meg.

* **A honvédség köréből.** A novemberi előléptetések alkalmával a szabadkai honvédszerekek tisztikarában a küvetkező tisztek léptek elő: Polgár Rezső I. osztályu százados őrnagygyá, Linhardt Gyula és Berdenich Jenő II. oszt. Szász Agoston főhadnagy a 3. bonvéd gy. ezredtől áthelyezve hadnagyokká, dr. Mérey Béla főorvos II. o. ezredorvossá, Katona Gyula hadnagy kezelőtiszté és Kanizsai Pál hadnagy élelmezési tiszté. A szabadkai 4. honvédszázad ezrednél Molnár Sándor főhadnagy II. o. századosá lépett elő.

* **Katonai szemle.** Auersperg Félix gróf altábornagy, a 13-ik hadtest újonnan kinevezett parancsnoka megvizsgálására hétfő este Újvidékre érkezett. Kedden délelőtt a kivonult 70. gy. e. felett tartott szemlét, délután pedig a kameniczi hadapród iskolát nézte meg. Szerdán délelőtt a pétervárdi várat nézte meg, délután pedig Brankovics György károczai patriárchánál, Zombor város díszpolgáránál tett látogatást. Csütörtökön Rumára utazott. Kisérétében a 13. hadtest vezérkari helyettes főnöke volt.

* **Ev. ref. istentisztelet.** A zombori ev. ref. gyülekezet folyó november hó 5-dikén, d. e. 11 órákor, az ág. ev. templomban, úrvaosorostással egybekötött istentiszteletet tart. — Somogyi Zoltán h. lelkész, Kozma László e. gondnok.

* **Szélhamos könyöradamány gyűjtők.** E napokban a rendőrség kitűnő fogást csinált. Egy könyöradamányokat gyűjtő szédelőg párt valami Gelber Mór és Spitznér Friedmann Róziát tartóztatott le, kik hamis okmányokkal házról-házra járva, valami nem létező Nádairevül zombori zsidó tanító részére könyöradamányokat gyűjtöttek. A jeles párt kihallgatásuk után a rendőrség illetőségi helyükre tolonczoltatta.

* **A „Zombori Függetlenségi-Kör”** jóváhagyott alapszabályai értelmében végleges megalakuló közgyűlését folyó évi november hó 12-én délelőtt 11 órákor, saját helyiségében (Csendes-utca, Husvéth Károly-féle ház) tartja meg, melyre a kör tagjai, ezennel tisztelettel meghívom. Ezen közgyűlés tárgyai lesznek a következők: 1. Tisztújítás. 2. Tagsági díj megállapítása. 3. Ez évi költségvetés megállapítása. 4. Netáni indítványok. Zombor, 1905. évi november hó 1-én. Fernbach Károly elnök.

* **Gyűjtés Bartha Miklós síremlékére.** A zombor (vadászkerüti) asztaltársaság gyűjtése. Gyűjtő: Bedő S. Sándor; Szeles Jenő 2 K, Pataj Sándor dr. 2 K, Bedő S. Sándor (Budapest) 2 K, Bergmann A. 2 K, Robitsek Jakab 1 K, Löwy Márton 1 K, Szeles Sándor dr. 1 K, Deutsch Mór 1 K, Weisz J. Jenő 1 K, Herczeg József 1 K, Engel Mór 1 K, Goldstein Albert 1 K, Kerényi 1 K, Oblát Henrik 1 K, Herczeg testvérek 1 K, Weidinger Friczi 2 K, Szerdahelyi 1 K, Proch százados 1 K, Virter Kálmán 1 K, Szabó Ervin 1 K, Bodnár Soma 1 K.

Összesen . . . 26 K

* **Nyári zápor.** Két napi enyhe, napos idő után 2-án este hét óra tájban heves nyári zápor mosta fel az utcákat. Villámlott és mennydörgött, mint nyár közepén. A vihar közel egy óra hosszat tartott. A nemesmilitári utczában a villám beütött egy villamvezető oszlopra, hol egy ember éppen elhaladt, kit a villám agyonjuttott.

* **Új épület az apatini fűszolgabírói hivatal részére.** Apatin község képviselőtestülete elhatározta, hogy az apatini fűszolgabírói hivatal részére

45.000 korona költséggel egemeletes épületet emel. Az építkezéssel Raichl Ferencz építőmestert bízták meg.

* **Tisztviselő otthon létesítésének** az eszméje Zomborban a tisztviselői karnál oly kedvező visszhangra talált, hogy már kétségtelen a megvalósítás. Cselyuszká Márton m. kir. píl. számtiszt, aki az eszmét itt felvetette és az első lépéseket megtette, nem ismerve fáradságot, szorgalmasan felkeres a tisztviselői kart, hogy a „Tusulanum” magyar tisztviselők országos házipítő szövetelet tagjainak sorába minél nagyobb számban belépjenek. Ezen szövetelet építi és finanszírozza a vállalatier berendezett tisztviselő otthon és kedvező fizetési kötelezettségek ellenében adja át minden tisztviselőnek a maga részére megállapított — tervszerint épített — fészket. A taggyűlést még mindig folyik, eddig már 100-nál több tisztviselő jegyezte elő magát és feltétlenül beléphet az orsz. házipítő szöveteletbe. Tudomásunk szerint a nemtisztviselők, magánosok is építhetnek nyári avagy téli lakokat. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt Cselyuszká Márton m. kir. píl. számtiszt, akinél az előjegyzések történnek.

† **Halálozás.** Masirevits Gusztáv kir. segédtelőkönnyvezető folyó hó 1-én hirtelen elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órákor volt. A zombori kir. törvényszék tisztviselői kara az alábbi gyászjelentést adta ki: A zombori kir. törvényszék tisztviselői kara részvétellel jelenti, hogy Masirevits Gusztáv kir. törvényszéki segédtelőkönnyvezető rövid szenvedés után 1905. évi november hó 1-ső napján elhunyt. Temetése november hó 2-án délután 4 órákor az Orgona-utcai gyászházból volt. Zombor, 1905. évi november hó 1-én. Béke lengjen hamvai felett!

* **Megőrült ügyvéd.** Dr. Kniezel Frigyes bácskurai előkelő ügyvéd — mint megdöbbentéssel értesülünk — megőrült. Kniezel Frigyes, aki fiatal, 35 éves ember, kitűnő irodája volt Kulán és nagyon boldog családi életet élt. — A szenesetlen ügyvéd iránt általánosan megyezerte a részvét.

* **Anyakönyvi hírek.** Folyó hó 1, 2 és 3-án elhaltak: Kisztnér Miklós 3 hónapos, Kronits János 80 éves, Masirevits Gusztáv 40 éves, Brankovics Emilia 3 hónapos, Hermann Eva 5 éves, Andrin István 14 hónapos, Jubász Imre 2 hónapos, Matosevits Gabór 19 hónapos, Lody László 32 éves, Dédits Dusan 1 hónapos, Matarics Ilona 1 hónapos. Született: 4 gyermek. Házasságot kötött: Csuvárdits Antal és Matarics Margit.

* **Zenta város kölcsön.** A városi főszámvevő jelentést tett a tanácsnak, hogy ha Zenta város kölcsönei telekönnyileg bekebelezetnek, a város 25 év alatt 1511000 kor. megtakarítás fog nyerni, adóelengedés címében.

* **Nagy idők tanuja.** Fogynak, egyre fogynak a dicsőséges szabadságharc hősi katonái. Pénteken ismét kidőlt a sorból egy honvéd. Wollner Jakab 48/49-es honvéd őrmester csütörtökön meghalt Baján. Megtért oda, hol hős bajtársai vártak reá. Az elhunytat a 48-as idők osztrák ármádájánál, mint katona találták. Ő is, mint sok más magyar katona megszűkült az osztrák hadseregtől, hogy szolgálatait felajánlja a hazának. Klapka hadseregében őrmesterként vívta végig a szabadságharcot. A világsi fegyverletétel után ugy szabadult meg attól, hogy az osztrákokhoz sorozzák, hogy át bujdosott a román határon. Később beállott Klapka önkéntes seregébe amely beűrtőn szándékozott, hogy felújítsa a szabadságharcot. Hogy Klapka vállalata nem sikerült, utóbb ismét hazajött. Az öreg 48-as honvéd mindég jókedvű volt és gyakran idézte fel a 48-as időket. Az öreg verbunkos is volt egy ideig.

* **Zenta város kilépett a délvideki szinikerületből.** Mult heti számunkban megirtuk, hogy Zenta város ki fog lépni a délvideki szinikerületből, az a napokban már meg is történt, amelynyiben a városi közgyűlés ily értelemben határozott.

* **Létépett bimbó.** Hermann József vendégfő és neje Sztanó Vilma kis 5 éves Eva leánykája halt meg e hó 1-én Zomborban. A kis halott temetése 3-án volt nagy részvét mellett.

* **A vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága** szokásos negyedévi ülését vasárnap tartotta meg Szegeden, Szávay Gyula elnöke alatt. Az ülés folyamán jelentette az elnök, hogy a szerkesztők vidéki újságírók által a V. H. O. Sz. t ért támadások megtorlásaként még mindig nagy számban érkeznek az elnökséghez bizalmi nyilatkozatok, az ország minden részéből. Ezen nyilatkozatokban a vidéki hírlapírók országos szövetségének eddigi működésébe felett a legteljesebb elismerést fejezik ki az ország hírlapírói és egyértelműen óhajtják, hogy a szövetség, nemes hivatását a vezetés újdígi szellemében továbbra is teljesítse. Bemutatta az elnökség az ülésnek a szövetsége felügyelőbizottságának az 1905. év első felére vonatkozó jelentését, melyből kitűnik, hogy folyó év június végén a szövetség vagyona 110, 710 kor. 89 fillér aolt. Az 1905. évben a szövetség igazgatósága összesen 1845 korona segélyt utalványozott, beteg és állásnélküli hírlapíróknak.

* **Névmagyarosítás.** Schnurr Hermann katymári lakos vezetéknevét „Bácskai“-ra változtatta.

* **Új postahivatal.** A temesvári posta- és távirahivatal közhírré teszi, hogy folyó évi november 1-jével Bácsborsód községben posta- és távirahivatalt léptet életbe.

* **A rigyiczai indóház és állomásépület** kiépítése iránt járt el a napokban Piukovich Elemér orsz. képviselő Marx kerék. min. tanácsosnál, akinek az érdekeltek ama kérését is, jól megkolgova, terjesztette elő, hogy Rigyiczáról Zomborba és onnét vissza, térti jegyeket is hozzanak forgalomba, mert a rigyicza-zombori utazási díj nem áll arányban a rigyicza-bajai díjjal. Végül felhívta a min. tanácsos figyelmét, hogy egy, Bajáról délután 4 órákor Zomborba induló új vonatnak a menetrendbe való beillesztése nagy forgalmi és gazdasági szükséglet képez. Marx — mint értesülünk — a kérélmlet nyomban tanulmány tárgyává tette.

* **Lopások a vidéken.** Feljelentés érkezett a bajai kir. járásbíróshoz, hogy Elmer Györgyné udvaráról B.-Vaskuton az összes szarmanyokat ellopták; Skribanek Adám bácsalmási lakos feljelentést tett a bajai bíróságnál, hogy a baocsbokodi határban földjéről ismeretlen tettes ellopta összes kukoricáját.

* **Vaskuti osendélet.** Egy barátságatlan vendégfő ellen tetek feljelentést a bajai bíróságnál. Schmidt Ede vaskuti korcsmáros nem bánik valami udvariasan a vendégeivel. Ha nem fogadnak neki szót, vagy nem akar a vendég sokat költeni, egyszerűen elveri. Most is e miatt gyűlt meg a baja. Blankovics Iván zombori lakos keresztül utazván Vaskuton, megszállott a híres Schmidt korcsmában. Hogy a barátságatlan fogadtatás ellen tiltakozott, a goromba vendégfő úgy elverte, hogy még azon nyög. Blankovics megtette a feljelentést a bajai bíróságnál.

* **Sikerült jó fogás.** A belgrádi rendőrség a mult napokban Hódsgáson járt és valami Muszlay János után tudakozódott a nyomozott, aki egy belgrádi pénzhamisító bandával összeköttetésben áll. A

nyomozást siker koronázta: Muzslayt megtalálták Gombos-Bogoján a pénzverő géppel együtt és 60000 kor. hamis pénz 20 koronás papírjegyekben, amelyből már forgalomba is kerültek. Muzslayt feleségével és Asztalos Mihály nevű társával együtt letartóztatták.

* **Csaladi dráma.** Újvidéken Popovics Milos egy perből kifolyólag elvált nejével szóváltásba elegyedett, revolvért rántott elő, nejeére lőtt, akit a karján könnyen megsebesített s azután leányát, aki kérlette, lelőtte. Popovics ezután öngyilkosságot kísérelt meg, de a fegyvert és agyonlőtte magát.

* **Megszökött betörő.** Még a múlt hónapban történt, hogy Hoffmann Károly nevű czukrászsegéd Baján egy aranyműves üzletet kirabolott. A betörőt Dorozsmán fogták el és a vizsgálat lefolytatása céljából a bajai járásbírósg fogházba vitték. — A szabadkai rendőrséget ma arról értesíti a bajai rendőrség, hogy a betörő a fogházból az éjjel megszökött.

* **Marha vásár Pozsegán.** Minden esütörtökön Pozsega városában (Szlavonia) marhavásár tartatik. Városi tanács Pozsega.

(**A választás előtt!** Itt az igazán pillanat választani! Nem politikailag, nem a választási bárczát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk: szerencsét keresünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszedelmes út a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyítik a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencse istenője állandóan pazarolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán-utca 16. A XVII-ik sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31378 sz. 200.000 koronát, egy negyede 3468 sz. 80.000 koronát és rövid idővel ezeltűt 400.000 koronás és több 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 koronás stb. nyereményeket. — Mindenkinnek megvan szerencsés órája, nem sokan tudják kihasználni, de ezek dusan jutalmaznak. — Sorsjegyárak a közel XVII. sorsjátéokra egy egész 12.—, fél 6.—, negyed 3.—, nyolczad 1½. korona. Ne habozzon egy percig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek.

(**Levegő, tiszta levegő.** Ez minden hurutos betegségben szenvedőnek a jelszava. Es tény az, hogy légkurák, ha megfelelő helyeken szakszerűen használatnak, kedvező hatással vannak. Ama sok ezer embernek azonban, a kiket foglalkozásuk avagy más tényzők abban gátolnak,

hogy erdős, hegyes vidéket vagy tengerit választassanak hosszabb tartózkodása a „Sirolin” valóságos áldás. Ezen szirup, bármely foglalkozás megszakítása nélkül, lehetővé teszi a még oly súlyosan megtámadott légzőszervek hathatós kezelését. Már rövid használat után — naponta 3—4 teáskanállal — szűnik a köhögés, kevésbé a köpet, könnyebbül a légzés, javul az étvágy és a test súlyának emelkedése észlelhető. De még azoknak is, a kik vagyoni viszonyaiknál fogva képesek légkurát használni avagy sanatoriumot felkeresni, a „Sirolin” állandó kísérőjük legyen, mivel ez a légkurát és sanatoriumi kezelést minden tekintetben elősegíti és megkönnyíti. „Sirolin” jóízű és gyenge gyomor is könnyen felveszi.

(**A XVII-ik m. kir. Osztálysorsjáték hivatalos játékterve,** mely szerint annak első húzása már november 23. és 24-én lesz, megjelent. Ezen nagyszabú u osztálysorsjáték tervezete minden tekintetben a régi maradt, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az a közönség igényeinek minden tekintetben megfelel. Magyarországon alig van helység, hol Fortuna istenasszony ezen sorsjáték résztvevőinek kegyéből, főnyereményjelkéjében ne juttatott volna. A m. kir. szab. osztálysorsjáték, fennállása óta már sok ezer ember jutott vagyonhoz és jóléthez, mert a lefolyt 16 sorsjátékon át tényleg körülbelül 230 millió korona fizetett ki kisebb-nagyobb nyereményekért. Azáltal, hogy a sorsjáték 6 osztályra van beosztva és az egyes osztályok betétei körülbelül hónaponta fizethetők és hogy a sorsjegyek nemesak egész, hanem ½, ¼ és ⅓ részekben is kaphatók, lehetővé teszik mindenkinnek, még szerény viszonyok mellett is a játékban való részvételt.

(**A valódi hírneves Málnási Szikulia** székely gyógyforrás viz kapható: vezérfélpiselet és főraktár Délmagyarországon részére Szegeden: Freiberg és Türk úgyvökök. Raktár Zomborban: Weidinger S. és Zs. czégnél; Szabadkán: Sugár Manónál; Baján: Gyarmathy Emil gyógyszerésznél.

(**Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízével fogva, már kis adagban is felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

(**Kedvező hír** a háziasszonyoknak. A tojás ára valószínűleg le fog szállani, de nem azért ám, mintha fokozott buzgóság szállta volna meg a koltósokat, hanem egyszerűen azért, mert a tojás egy legyőzhetetlen konkurencziát kapott. Hivják pedig ezt a konkurencziát „Pacific”-nek. Ez a Pacific egy száraz tojás készítmény, melyet a Strobertestvérek gyár részvénytársaság Budapest IX. Üllői-ut 89. hoz forgalomba. Tökéletesen bírja a sűlt és fűt téztálat, nemkülönben a mártások és fagyaltok készítésénél a tojásárgáját. A háziasszonyok elragadtatással nyilatkoznak róla, mert nemesak jobb, de négyzerte olcsóbb is, mint a tojás azonkívül romolhatatlan.

(**Erős, egészséges gyermekeket** nevelni minden anya egyedüli célja, s ezt eléri, ha gyermekét a serdülő korig csukamájolajjal táplálja. E célra legjobb a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek se rossz íze, se szaga nincs s a gyermekek nagyon szívesen veszik. Uvegeje 2 korona a helybeli gyógyszerárakban.

(**Egy munkás-család szerencsége.** Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti azt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóváltából a fenyegető szükségben tisztas vagyont szerzett.

A szorgalmas derék családó önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresését vesztve hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókat talált a munka híján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis jobb napokban megtakarított fillérekéből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A. budapesti bankház, melynél a szerenczés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60.000 koronást főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szerény sorsú kis embernek teremtett jólétet.

Színház.

Pénteken este megkezdte Polgár Károly társulata az idei színi szezon színházunkban. Az első előadás a telt házak jegyében indult meg azt a reménységet élesztve, hogy az idei szezon sikere nem marad a múlt szezoné mögött. Nagyon rosszul esett látnunk, hogy a város és a színtgyi bizottság a múlt idény utolsó előadása óta egész tegnapig oda sem pillantottak a színház felé, amit mutat az, hogy bár az egész város átalakult a napokban megkezdődő villamvilágítás bevezetése folytán, csak a színház maradt mostoha gyermek, s így kénytelenek leszünk a hiányos gáz és petroleum világítás mizériái mellett végigvaskoskodni az egész színházi idényt. Pedig bizony a nyáron lett volna elég idő arra, hogy a villamvilágítást, a várua vártat, a színházba is bevezessék, ha másért nem, de a tűzveszély csökkentése szempontjából is. Aztán más valamiről is meg kell emlékeznünk. Taval nagy hírlapi agitáció folyt az egész helyi sőtban a miatt, hogy a deákságnak nincsen megfelelő álló helye s így a kétoldalú bejáratokat kénytelenek megszállani, ami egyrészt nagyon alkalmatlan a parterre közönség s a földszinti pályók bérlőire, másrészt megint csak veszedelmes. Ez annál is inkább, mert úgy tudjuk maga a színtgyi bizottság is az elkerülhetetlen átalakulás keresztülvételének tervét magávé tette. Csak egyetlen dicséretes ujtásról bírnunk megemlékezni s ez, hogy agilis főkapitányunk az emeletről a színházi udvarra veszkijáratot létesített, a mely vörös jelző lámpával van jelölve.

Amennyire neheztelő hangon vagyunk kénytelenek azonban színtgyi bizottságunk aluszékonyságáról megemlékezni. annyira kedvező benyomásra adhatunk számot társulatunkról. A közönség igen jó kedvvel fogadta a tavalról ismert szereplőket. Lévai Berta bájos megjelenése, csengőn érezes hangja, Hatvani ügyes, rutinizott játéka, Sik Rezső a maga rokonszenves széles mozdulataival régi kedves ismerősök. Kormos Ilonkáról határozottan állíthatjuk, hogy hangja taval óta terjedelemben és simaságban nagyot haladt.

A hajduk hadnagynak czimszerepében bemutatkozó Vajda Dezső rokonszenves megjelenéstű színész, akinek hangjával azonban nem volt a közönség megelégedve. Lehet, hogy indisposíció volt az oka, de az tény, hogy énekhangja fátyolozott, a mélyebb registreknél nyomott, a magasabbakban hirtelen meglörök, sőt játéka sem volt a közönség várakozásának megfelelő.

Kozma István az erodes szerepében jó erős hangjáról tett tanúságot, gyakorlott színész, bír tegnapi szerepének ének-számában modorosság volt fellelhető. Nagy Imre, Hájás szerepében nem érte utól a taval Irsay által nyújtott kitűnő alakítást.

Barbarina szerepében Várad Margit, az új szubrett énekesnő lépett fel, aki nagyon megnyerte a publikum tetszését. Csinos és kedves hangyaggal rendelkezik, a színpadon rendkívül élénk és ügyes. Táncza kecses, játéka rutinizott, megjelenése is — kicsit molett — de igen megnyerő. Azt hisszük közönségünk szeretni fogja látni a színpadon.

A többi szereplőkről e darab keretében nem igen emlékezhetünk meg, a karokról is más alkalommal mondunk véleményyt.

Az előadás üszbenyomásaként kedvező színházi dínyzt jósolhatunk operette — közönségünknek.

Szillágyi Lajos.

Közgazdaság.

Pang az ipar.

Már régóta hangoztatják, hogy pang az ipar. Hivatásos és nem hivatásos újságírók már régen hirdetik ezen szomorú tényt és kétségbe nem vonható adatokkal bizonyítják állításait, melyeket különben sem von kétségbe senki. Legtöbben közülük az indító okot is megállapítják és előterjesztik nézeteiket a bajok orvoslására vonatkozólag. Sajnos azonban fáradtságukat eddig még nem koronázta siker, nem pedig azért, mivel mint laikusok helytelen irányban nyomoztak. Sokan azt hirdetik, hogy a rossz irányba terelődött szocializmus, mások szerint pedig az az oka az ipar pangásnak, hogy senki sem megy ipari pályára és még a szegény iparos is tudományos pályára adja fiát. Ezen körülmények nem okai az ipar pangásnak, hanem következményei.

Mert a sok strike (sztrájk) a szocializmus ezen káros kinövése nem előidézője az ipar pangásnak, hanem következménye, ugyanis a rossz viszonyok között a munkadó nem tudja a munkások fokozottabb követeléseit teljesíteni, a munkások erőszakosan akarják kicsikarni a béremelést és létre jön a strike.

Hasonlóképpen nem lehet oknak, hanem csak következménynek tekinteni azon körülményt, hogy az iparosok gyermekeiket a tudományos pályára nevelik. Ugyan ki adná fiát ipari pályára akkor, mikor az ipar pang és még ő maga is alig tudja mindennapi kenyerét megkeresni és családját fíntartani.

Sokkal egyszerűbb az ok, mintsem gondolná az ember és éppen ez az oka annak, nem tudja eltalálni az, aki az iparos osztály viszonyait nem ismeri. Vissza kell mennünk a czéh rendszer korába, abba a korba, mikor az iparosok annyira elzárkóztak, hogy ezt a pályát úgyszólván alig lehetett megközelíteni és az apa mesterségét a fiúk és az unokák is követték. Ebben a korban, mikor az iparos a számtalan szigorú czéh szabályok által meg volt kötve és ugyancsak ezen szabályok a szabad versenyt lehetetlenné tették, ugyan melyik iparos gondolt volna az ipar művészi fejlesztésére és arra, hogy a változott viszonyokhoz alkalmazkodjon. S akkor, mikor néhány esetleg magasabbra törekvő iparos leginkább nyögte a czéh rendszer átkos jármát hirtelen, minden átmenet nélkül behozták a szabad ipar rendszerét kiszolgáltatva az eddigi patriarchális viszonyok között élő iparosokat az ipar terére átültetett kereskedői szellem minden furlangjának.

Felvették tehát a czéh-rendszer korabeli iparosok a harcot az új, a szabadipar által teremtett iparosokkal, akik már inkább kereskedők, mint iparosok voltak és a különben is egyenlőtlen küzdelmet, a gyáriparnak mindenféle kedvezményeket és szubvenziókat által való erőszakos fejlesztése csakhamar eldöntötte, még pedig

a czéh rendszerbeli iparosok vesztére, úgy hogy tulajdonképeni kézműiparunk már az utolsó stádiumban van.

Iparosaink alig vannak és akik vannak azok is tengődnek. Az újabb generáció irtózik az iparos pályától, szóval a jövőben sinos kilátásunk, — hacsak a viszonyokat meg nem változtatják, — képzett iparos osztályra. A gyáriparunk pedig jelenleg oly fejletlen, hogy a legszerűbb igényeket sem képesek kielégíteni. Ennek pedig oly megrázkódtatások lesznek a következményei, a melyeknek horderejét és következményeit előre ki sem lehet számítani.

Az iparos osztály viszonyainak tulságos korlátozása éppen olyan rossz hatással volt az ipar fejlődésére, mint a hogy megszűlő a maga hátrányait az ipar üzésének korlátlan szabadsága.

Itt a baj oka, ezen tessék segíteni!

Müller János.

Törvénykezés.

§ A szontai szocialista zendülés. Ma egy szontai szocialista vezért, Peicsin Mátát vitték be a szegedi államfogházba, mert a zombori büntető törvényszék 2 hónapi államfogházra ítélte. Ez az ítélet még a híres szontai szocialista zendülésből keletkezett. Emlékezzetek, hogy az 1904. év február 14-én zendülés volt a bácsmezei Szonta községben. A szolgabíró nem engedélyezett népgyűlést február 14 napjára. A hívők kijöttek a templomból és elébük állott Milos Márkó, Szabó Imre, Lukics Lovra és Peicsin Mátá, akik arra buzdították a népet, hogy üssék agyon a fészolgabírót, meg a csendőröket. A felbuzdított tömeg erre körülfogta a fészolgabírósági épületet és feljé lövöldözött, a csendőröket pedig megverték. A zombori ügyesség a fönt említett szocialistákat váltotta meg s Milost meg Szabót egyenkint másfél évi fogházra ítélte, Lukicsra hat hónapi börtönt szabott. Peicsint pedig két hónapi államfogházra sújtotta. Peicsin most jött be az államfogházba, a többi vádlottak azonban már régen töltik a büntetésüket.

Irodalom.

A divat.

— A Divat Újság-ból. —

All, a mit a minap állítottunk, hogy az idei ősítéli évad látogató ruháinak az uralkodó divatja a „Princzessze“-forma leszén. Természetes, hogy erre a formára a vasalt bársony (panne), az angol bársony (velvetin) és a finom posztón kívül alig van alkalmas kelme. A legutóbbi lehetlenebb a fekete — ezenkívül még a lilá és olivzöld a nap színei — vagyis a legdivatosabbak. A feketét és a többieket egyaránt egy kevés himzselé, a posztókat világosabb posztóval és tüzessel díszítik. A bársonyokat is csak egy kis hajtóka, a derékon és újján a himzett, a nyakbetét világosabb és selyem — legtöbbször fehér. A ruha maga minél egyszerűbb. Különbözik már a kelme valóságával is szinte velejár az egyszerűség. Elbirhatatlan volna bármily pánt vagy fodoridisz.

Hogy a moderu látogatóruha alá selyemszoknya vagy legalább is selyemfodoral díszített alszoknya kívánatos, az abból is kitetszik, hogy damáink sehogy sem akarnak a természet és járást oly előnyösen kísérő és emelő hosszú szoknyáról lemondani, a melyet mihelyt nem megyünk kocsin, közlünkben magasra emelve iparkodunk a pusztalástól megvédeni. És ezzel kezdődik a szép alszoknya szerepe, — a mely olyan rövid legyen, hogy soha se kelljen emelni, de elég hosszú, hogy felső ruhánk alját támogassa.

Természetes, hogy a rendes mindennapi sétára, vagy dolgunkban való eljárásra szánt ugynevezett straparuhánkat ma még hosszra szabtatni, egyenesen izlésteenség számba menne. A rendes utazójáró ruhát nem szabad fölemelni, — de nem szabad neki a földet sem érinteni. Ha pedig az utazórl haza értünk, legelső dolgunk legyen átöltözködni, — kivált ha apró gyermekeink vannak — és egy kényelmes, a mai divatnak megfelelő és minden házi foglalatosságra alkalmas kis reformruhába bujni. Ha mindenféle alkalomra, úgy mint házi, séta, látogatába való csak egy ruhánk van is, már jól el vagyunk látva. E mellé ha egy diszezebb est-begyűdre vagy színház és hangversenyre való ruhánk van és egy féltucztat mindenféle bluz, hát nem panasz-kodhatunk sem a sorsunkra, sem a férjünkre. A ki ennyivel nem tud jól öltözködni, az magára vessen.

Még nagyon jó segédeszközei ma az öltözködéseknek a különféle krepp, kiepenkedők és félgallérok remek japánselyem-himzselé borítva. Igaz, hogy nem olcsó divat, mert árak ötven és százötven korona közt váltakozik, — de örökös, mert tartós tiszta krepp és a himzése is dupla, színviszaja egy. Azután a sok mindenféle gallér és nyakkendő, az övezők sokfélesége. Csak úgy kínálgatja magát az ezer apró piperetárgy minden kirakatban. Mondhatom, hogy szegény fővárosi asszonyunk súlyos megpróbáltatás manapság, — a mikor a szertelenül megrágrutt élemezés minden segélyforrást kiapaszlja és szikasztja, mint a kánikulai hőség a földet — végigsétálni a Belvárosban és epve nézni a kirakatok csabulatossá gazdagságát.

Még szólnom kellene a kalapokról. De beszélnék helyettem a képek. Ezek világosan mutatják, hogy a legfeljebből a legegyszerűbb formáig a mely szinte teljesen díszetlen, minden divat. Kalap is természetesen más való az egyszerű angol, és más a látogatóruhánkhoz, Az utóbbit színházban is hordhatjuk — már a kiknek páholyra telik. Mi többiek, a kik föld szintől élvezzük a művészetet, ezzel is megspórolhatunk egy-két kalapot. Ida.

*

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg, Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való széküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legegyszerűbben a kiadóhivataltól intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatalt Budapest, VIII, Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

— A magyar szabadságharc hősiességét, önfeláldozását a görögöknek a perza hadak elleni harczaival szokat összehasonlítani: érdekes is az összevetés, nagy, kimagasló hősi harcra voltak mindkettőnek és voltak Eftáteszek a magyar szabadságharcban is. A magyar szabadságharc a világ legegyszerűbbé, legelőbb hősiességével dicsekedő harc volt, de elbukott: a görög azonban diadalmaszkodott a világra szóló hadak ellen. Ezekről a görög hősi harcokról szól az Endrei Zalán-féle Világ Történelme e heti füzet. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld „A Világ Történelme“ kiadóhivatalt, Budapest, VI. Arradi-u. 8.

— Amok cím alatt megjelentek Hónig Manó összegyűjtött versei. A mű csinos kiállításban 6 ivro terjed. Egy csomó hangulat, sok érzés, pár történet, elvesse az életből, — ez a könyv rövid tartalma. A hangulat néhol borongó, de nyomban keresztül tör a felhőkön a derús napugár. Most a bor mámorra, majd a szerelem leve késtetési dalra és dalol ifjú kedélylyel, tiszta, becsületos érzésekkel. A könyv ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél (Bács-Topolján) és Wilhelm Miksa könyvkereskedőnél (Bács-Topolján).

KISS
szerencsége

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, **vegyen egy szerencsesorsjegyet**

KISS bankházában, mert **KISS szerencsége NAGY!**

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet

KISS bankházában, mert **KISS szerencsége NAGY!**

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket **KISS bankházában.**

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már háromszor a jutalmat

600.000 koronát = **1,800.000**

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = **400.000**

Összesen 2,200.000

4 sorsjegyre koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni. Minden egyes huzás után közzé tesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhelik, miszerint a mi **t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.**

Kihúzott nyeremények azonnal kifizetettek.

Kisérlelje meg szerencséjét KISS bankházában, mert KISS szerencsége NAGY!

A XVII. sorsjáték 1-ső osztályának huzása folyó évi november **23. és 24.** lesz.

Az 1-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolczad 1 K. 50 f. | Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — „ | Egy egész . . . 12 „

Kiss Károly és Tsa

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárúító helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13.

6501/1905.

Pályázat.

Okér községben megüresedett községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, akik ezen évi 1000 korona fizetés és 40 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díjjal egybekötött állást elnyerni óhajtlják, hogy kellően felszerelt kérvényüket születési anyakönyvi kivonattal hozzám **november hó 23-ig** okvellenül terjesszék be, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ujvidék, 1905. október hó 30-án.

MEZEY IMRE,
főszolgabíró.

Ferencz-csatorna részvénytársulat üzletigazgatója.

2398—905. sz.

HIRDETMÉNY.

A részvénytársulat kezelésében lévő csatornai műtárgyak 1906. évi fenntartásához szükséges és körülbelül:

- 220 m³ puha fenyőszál.
- 385 drb puha fenyődeszka.
- 40 m³ vörösfenyőszál.
- 70 m³ tölgyfa deszka.
- 15 m³ hajó padló.
- 35 m bárdolt tölgyfagerenda és egyéb építési anyagoknak biztosítására zárt ajánlati versenyfolytalás hirdettetik.

Részletes anyagszükségleti kimutató és szállítási feltételek a r. l. üzletigazgatójánál (Kissztapár, u. p. Új-szivacz) kaphatók.

Ajánlatok: „Ajánlat a Ferenczcsatornai hidjavításokra“ felírással látandók el.

Az ajánlott összeg 10 százalékát képező bánatpénzt tartalmazó zárt ajánlatok beadási határideje **1905. november 25. déli 12 óra.**

Később érkező vagy távirati ajánlatok tekintetbe nem vételnek.

Kissztapár, 1905. november 1.

HEINCZ ALBERT,
műszaki és üzletigazgató.

3883. szám.

1905. gik.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrog vármegye kulai járásába bekebelezett Bácskeresztur nagyközségben elhalálozás folytán üresedésbe jött és 1. előleges havi részletekben fizetendő évi 560 kor. fizetéssel javadalmazott II-od ír-noki és 2. lemondás folytán üresedésbe jött, utólagos havi részletekben fizetendő évi 500 korona fizetéssel javadalmazott díjnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **folyó évi november hó 25-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Kula, 1905. október 25-én.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

760 1905.

végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1905. évi Sp. III. 518/4. számú végzése következtében dr. Pastrovics János zombori lakós ügyvéd által képviselt Molnár István zombori lakós javára dr. Fleckenstein Ferencz zombori lakós ellen 175 kor. s jár. erejéig 1905. évi október hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 988 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ingkó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1905-ik évi V. 1312/2. számú végzése folytán 175 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 51 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközölsőre **1905. évi november hó 13. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűztetik és a hhoz avariini szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1905. évi november hó 2-ik napján.

Styrum Mór,
kir. bírósági végrehajtó.

*****

= Uj zálogház. =

Van szencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy f. évi november hó 15-ével a gör. kel. szerb templom mellett,

— az Eibl-téle házban uj —

zálogházat

nyitunk, melyben mindennemű arany, ezüst, értékpapir és ruhaneműkre és más értéktárgyakra **előnyös kamatszámítás mellett** kölcsönt adunk és konvertálunk már zálogban lévő tárgyakat.

Kelt Zomborban, 1905. november hó.

Tisztelettel

Sztojkovics Nenád és Tsa.

*****

PELINKOVAC

POKORNY

Bejegyzett védjegy
Étvágygerjesztő kitűnő ízű
ÜMÖS-LIKÖR
Orvosilag legmelegebben ajánlva!
Kapható minden e szakmabeli üzletben, kávéházban stb.
Próbacsomagok ára 2,07 vagy 4,035 lit K 5-80 bérmenive.
Likörgyár r. t. Pokorný, Zágráb
Alapított 1862.

Képviselet Baja és vidéke részére:
Balassa Oszkár, BAJA

„Fortuna.”

Vásároljon

— szerencse —
osztálysorsjegyet

HERCZOG TESTVÉREK

bankházában **ZOMBOR.**

$\frac{1}{1}$ 12.— Kor., $\frac{1}{2}$ 6.— Kor., $\frac{1}{4}$ 3.— Kor., $\frac{1}{8}$ 1.50

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyministerium** ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XVII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyministerium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Tizenhetedik Sorsjáték. 110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Huzás: 1905. november 23. és 24.		Huzás: 1905. decz. 19. és 20.		Huzás: 1906. január 16., 17. és 18.		Huzás: 1906. márczius 28-tól április 24-ig	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerzenés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	Korona	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1.000.000	
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	(Egy millió)	
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 Jutal.	600000 600000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	1 Kor.	400000 400000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	1 nyer.	200000 200000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	1 á	100000 200000
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	1 á	80000 80000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	1 á	60000 60000
3550 á	40	4350 á	80	4850 á	130	1 á	50000 50000
3500 nyer. Kor.	263000	4500 nyer. Kor.	528000	5000 nyer. Kor.	916500	1 á	50000 50000
Negyedik osztály		Ötödik osztály					
Betét 40 korona		Betét 32 korona					
Huzás: 1906. február 13., 14. és 15.		Huzás: 1906. márczius 7. és 8.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	30000	1 á	30000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 á	10000	3 á	10000				
5 á	5000	5 á	5000				
8 á	2000	8 á	2000				
10 á	1000	10 á	1000				
120 á	500	120 á	500				
4850 á	170	3850 á	200				
5000 nyeremény	Korona 1.120,500	4000 nyeremény	Korona 1.076,000				

A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.

Az I. osztály huzása **1905. november hó 23. és 24-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók. Budapest, 1905. évi október hó 29-én.

Magyar Királyi Szabad
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Gróf Teleki. Hazay.

Pályázati hirdetés.

A bácsalmási járáshoz tartozó Melykut községben újonnan rendszeresített és a vármegyei tek. törvényhatóság 665/1905. számú határozatával jóváhagyott egy irtó és egy irtó-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek, és felhívom mindazokat, kik ezen állás valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi november 16-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későn beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Az irtó állás havi előleges részletekben kifizetendő évi 800 korona, — az irtó-végrehajtói állás pedig évi 600 korona készpénz fizetéssel van javadalmazva.

Bácsalmás, 1905. október 30-án.

Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

KOC THEA
legjobb a világon.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhög, rekedtség, elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak.

Egger mellpastillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek

Dobozt 1 kor. és 2 kor.

Próbadozot 20 fl.

Fő- és szétküldés rakár: „Nádor“ gyógyszerár

Budapest, VI. Váci-könt 17.

Eljen!

Egger mellpastilla csak hamor meggyógyított.

Kapható Zomborban: Mihályovits István, Schwarcz Emil, Tarczy István, Temesváry József gyógyszerárakban.

Egy doboz 1 ft. 2 kr. küldése utánvétel vagy az összeg előleges beküldése után.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arcbőr szépitése és finomítása.

Legelőgásabb toilleto, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

cs. és kir. udvari toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. kamarai szállító. BECS I. Wollzeile 3, sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-czégnél.

Óriási szerencse Gaedickenél!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon úgyszólván ninesen város, hol GAEDICKE egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602.000 koronát a 62551 számra
háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119 számra,
 400.000 „ „ 28916 „
 400.000 „ „ 33464 „
 háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 15000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459 000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom a 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000 1 a 90.000 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000 stb. stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

<u>Egy nyolczad</u> 1.50	<u>Egy negyed</u> 3.—	<u>Egy fél</u> 6.—	<u>Egy egész sorsjegy</u> 12.— korona.
-----------------------------	--------------------------	-----------------------	---

melyek az összeg előzetes beküldése, vagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktérvek, valamint postai befizelési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11. sz.

Törlesztési kölcsönök földbirtokokra.

A magas kamatláb daczára kieszközölök törlesztéses kölcsönöket földbirtokokra.

A régi olcsó kamatláb mellett.

A kölcsönök azonnal folyósíttatnak készpénzben. Felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos
bankegyesületi igazgató Szegeden.

Két segédet,

egyét a **füszer** egyét a **rövidárú** szakmából keresek azonnali belépésre magyar és szerb nyelv tökéletes ismeretét feltétlenül megkívánom.

Engel Mór.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES, 93. N.-Küküllőmegye.)
volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi lizzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Globin

Minden társadság nélkül

A legszebb fényt varázsolja elő.

A bőr puha és tartós marad.

Egyedüli gyár:

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges Eger u. Leipzig

A legnagyobb eredményt

a m. kir. szab. osztálysorsjátékon eddig az egész országban ismert és népszerű Lukács Vilmos bankház (Budapest, V., Furdó-utca 10. sz.) vevői érték el. Ezen jelszó:

„Isten áldása Lukács Vilmos bankházán”

nyeremények hosszú sora által, melyeket ezen bankház vevőinek, titoktartás mellett már kifizetett, a legfényesebb módon megerősítést nyert.

Ezen bankház által eladott sorsjegyekre a következő nyeremények estek:

Sorsjegy-szám	korona	Sorsjegy-szám	korona
46965	400.000	45544	200.000
106858	200.000	60772	100.000
48303	80.000	2617	70.000
49559	60.000	60639	50.000
9899	30.000	45827	30.000
37115	25.000	88874	20.000
72895	20.000	29961	15.000
80034	15.000	107947	10.000
11311	10.000	65070	10.000
2695	10.000	27315	10.000
49581	10.000	67137	10.000
80045	10.000	81620	10.000

és ezeken kívül még óriási mennyiségű 5000 koronás, 2000 koronás stb. nyeremény, sok millió korona összértékben.

Nyujtsunk tehát kezét a szerencsének és vásároljunk osztálysorsjegyet ott, hol Fortuna istenasszony adományait oly tartósan és bőkezűen osztogatja — Lukács Vilmos bankházában, melynek sorsjegyei helyben,

hizárolag az alanti czégnél kaphatók.

Az I. osztályu eredeti sorsjegyek árai: $\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— kor.

Az első osztály huzása 1905. november 23. és 24.-én.

Nikolits István

fűszerkeresk. ZOMBOR, Városházépület.

LEOPOLD GYULA

Ártdetektál Iródaja Állni, Budapest, Erzsébet-körút 64.

Szakkvartóssági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházódik.

Saját érdekében kérje ezert díktaralmu **mita-gyűjteményünket,** melyet megkintás végett ingyen és bérmentve küld a

WIENER MODERN UNION
Bécs, I., Schottenring 10

VERSZEGÉNTSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGEZÉS
gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a legbiztonságosabb kiegészítővel

KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem társasítandó össze más készítményvel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 4 kor. - Kapható győgyárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÖGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

Császárfürdő

Elsőrangú kenes hevívíz gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb kősz és kőbő iszapfürdővel, pom-pas asztanyív-uzodákkal, kő-, kád-, hólyg-, villamos víz-, szénsavas- és napfürdővel.

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

700 kényelmes lakosztobával. A legszeibb kezelt.

Prospektus kívánatrinyez és bérmentve.

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYEREJŰ **SÓS-BORSZESZ**

MINDENŰT KAPHATÓ

Szőnyegok takarék rugóanyagok

Büfterszőnyegek, szőnyeganyagok

S. SCHEIN

WIEN, I., Bauernmarkt 12

Diktartalmu képes **ARIDGYZEN** ingyen és bérmentve

Ön nagyon idősek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszeibb

FÉRFI- ÉS GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács házaspárja 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K1-20

Dr. Kovács gyógytára Bp. VI., Győr-út 17

HOTEL PARIS SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 23. SZ.

100 szoba 270 székkel felszereltséggel és villany-igénytelenséggel. Fürdő, étkező, kávéház, étterem és szórakozó a házban. Villamos vasúti megállóhely az órára pályaudvarok és hajók közl.

SMITH PREMIER
képviselek keresetnek.

SMITH PREMIER N° 5
kedes árjegyzék ingyen.

VILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE

BUDAPEST ANDRÁSSY ÚTJA

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szepöl, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával.

Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1/20, K.

Főosztályi hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerháza Bpest-Érzsébetváros

KATZER -féle részv. társaság megvívó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.

Katzer szőrmérő az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE-FÉLE

NAGY VASAROLJON

KISS FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

BUDAPEST-ÉRZSÉBET-KÖRÚT 19

SAKÉVÉLEMÉNY

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalat szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmánál, ugyanintén a húgy és ivarszervek hurutos és véréngedő bántalmánál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbajok ellen. A „Siculia“-forrás belső használatának fürdővel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyakmirigy dagadtok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédesszköz képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használatosságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8

Dr. Korányi Frigyes.

egyetemi tanár, főorvosbíró tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.

Sokétidő a kezelő tulajdonos „SICULIA“ termékeset szénasavat, sörét gyárt. a MÁLNÁSPÖRDÖN Háromszék v. m. Kárm: SICULIA, MÁLNÁSFÜRDŐ, Fővártárk Budapest: IV., Múzeum-körút 3., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab.

Árpád RAJZ-ESZKÖZ.

az összes közép-iskolákban a legjobban bevált

MAGYAR KÖRZÉ

MINDENŰT KAPHATÓ.

Tisztításhoz csak

Globus Pútz-EXTRACT

„használijunk Legjobb tisztítóeszer a világon“

Vezerszó: Minden darab szappan a Schicht nével tisztá és ment káros alkatrezektől

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussighban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappannal „Schicht“ nével, valamely káros keveréket tartalmaz.

VELMA SUCHARD

Nyersen való évesre páratlan.